

کانال دانشجویان برتر ویژه دانشجویان دانشگاه پیام نور

دانشجویان پیام نور ما شمارو دعوت می کنیم

به

متفاوت ترین کانال دانشگاه پیام نور

دانشجویان برتر

دانلود رایگان و بدون محدودیت :

نمونه سوالات بروز و با جواب

جزوه و خلاصه دروس

نمونه سوالات به صورت کتابچه می باشد و شما بر اساس کد درس و با یک جست و جو ساده نمونه سوال درس مورد نظرتون رو پیدا می کنید.

@BookTabadol

لینک ورود شما به کانال:

کانال تلگرامی دانشجویان برتر به منظور کمک به دانشجویان دانشگاه پیام نور سراسر کشور ساخته شده تا دانشجویان بتوانند در مسیر موفقیت قدم بگذارند و به اهداف خودشان برسند. امیدواریم فعالیت ما و همکارانمون در این کانال **بیهوده نباشه** و کمک کوچکی باشه به

دانشجویان عزیز سراسر ایران

ویژگی های کانال دانشجویان برتر:

ارائه نمونه سوالات بروز و جدید

ارائه جزوات و خلاصه دروس

ارائه برخی از فلش کارت دروس

ارائه اخبار بروز دانشگاه پیام نور

ساخت عکس پروفایل برای دانشجویان رشته های مختلف

ارائه مطالب انگیزشی و آشنایی با افراد موفق

ارائه فیلم و ویدیو آموزشی برای آشنایی با سیستم گلستان

شانس یک بار در خونه آدم رو میزنه با عضویت در کانال دانشجویان برتر

می تونی شانستو برای بهتر شدن امتحان کنی

لینک جهت عضویت: @BookTabadol

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

"جزوه درسی"

"حسابداری پیشرفته ۱"

مدرس: وحید بحرینی

فهرست مطالب

صفحه	شرح
۳	فصل اول: شرکت تضامنی
۹	فصل دوم: کناره گیری یا فوت و خروج شریک در شرکتهای تضامنی
۱۱	فصل سوم: انحلال شرکتهای تضامنی، ترکیب و فروش
۱۷	فصل چهارم: مشارکت مخصوص
	فصل پنجم: حسابداری شعب
۲۵	فصل ششم: حسابداری حق العمل کاری
	فصل هفتم: سیستم فروش اقساطی و اجاره خرید

فصل اول

شرکت تضامنی

انواع شرکاء در شرکتهای تضامنی

۱) **شریک فعال** : شرکایی می باشند که به طور فعال در هدایت امور تجارت مشارکت دارند که در این صورت به آنها شریک فعال یا واقعی گویند .

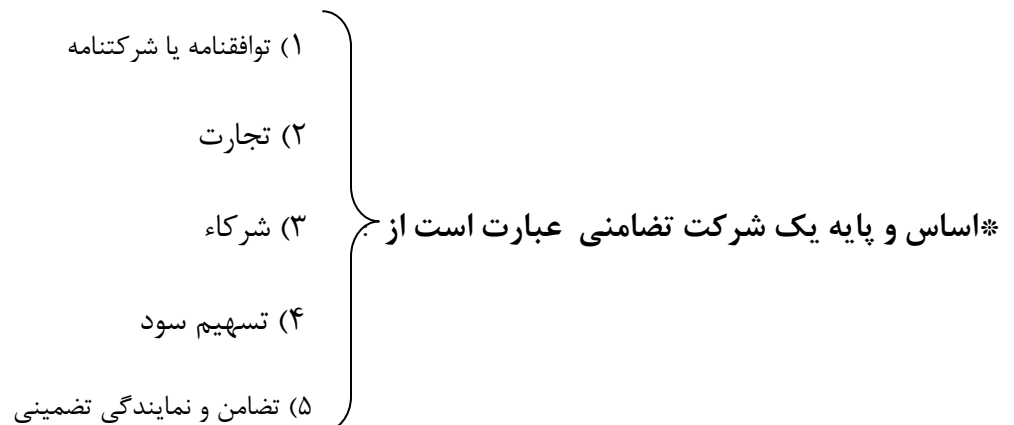
۲) **شریک غیرفعال** : شرکایی هستند که در اداره امور تجارت به طور فعال شرکت نمی نمایند که را شریک خفته نیز می گویند .

۳) **شریک اسمی یا ظاهری** : شریکی است که نام خود را به شرکت تضامنی اعطا می کند بدون آنکه مبلغی در شرکت سرمایه گذاری نماید و یا در منافع سهیم باشد .

۴) **شریکی که فقط در سود مشارکت دارد** : شریکی است که مخاطره زیان را نمی پذیرد و فقط در سود شرکت مشارکت دارد .

۵) **شریک فرعی** : موقعی که شریکی با توافق ، سهم خود را در شرکت تضامنی را با شخص دیگری خارج از شرکت تسهیم نماید ، شخص خارج شرکت را شریک فرعی نامند .

۶) **شریک لفظی یا حرفی** : این نوع شریک ، شریک واقعی نبوده اما به طور لفظی یا کتبی و یا با جنبه رفتاری خودش را شریک معرفی می نماید.

۱) **توافقنامه یا شرکت نامه** : با امضای شرکتنامه بین اشخاص یا شرکاء ، شرکت تضامنی موجودیت پیدا می کند در واقع توافق یا بیان (کتبی یا شفاهی) بین چند نفر

۲) **تجارت** : شرکت تضامنی برای اینکه به طور قانونی فعالیت تجارتي نماید ایجاد و تشکیل می یابد.

۳) **شرکاء** : شرکت تضامنی دارای حداقل ۲ نفر و حداکثر ۲۰ نفر شریک (در بعضی از کشور ها) می باشد.

۴) **تسهیم سود** : در شرکت تضامنی هم مانند سایر امور تجاری تلاش می کند که منجر به کسب در آمد و سود شود تا بین شرکاء تقسیم شود گاهی اوقات ممکن است دو یا چند شریک از زیان معاف باشند .

۵) **تضامن و نمایندگی تضمینی** : مهمترین اصل شرکت تضامنی است و هر شریک هر دو وظیفه وکیل و موکل را در مقابل سایر شرکاء به عهده دارد . شرکاء در مقابل تمام طلبکاران شرکت متضامناً مسئول هستند هر طلبکاری برای مطالبه طلب خود می تواند به یک از شرکاء مراجعه کند.

***نکته** : در شرکت تضامنی داشتن شرکتنامه اساسی است ولی داشتن اساسنامه اختیاری است .

*شرکتنامه شامل موارد زیر می باشد :

۱) نام و نشانی شرکت و تمام شرکاء

۲) نوع فعالیت شرکت

۳) تاریخ تاسیس و مدت شرکت

۴) میزان سرمایه شرکت و هر یک از شرکاء

۵) روش تقسیم سود و زیان

۶) نرخ سود تضمین شده برای سرمایه در صورت توافق شرکاء

۷) حقوق یا حق العمل قابل پرداخت به شرکاء

۸) حقوق و وظایف شرکاء

۹) روش محاسبه سر قفلی برای ورود با کناره گیری یا فوت شریک

۱۰) مقررات مربوط به فوت شریک و حقوق متوفی

۱۱) نحوه نگهداری حسابها ، بازرسی و حسابرسی آنها

۱۲) مقررات در مورد نحوه ارزیابی و تقویم داراییهای نقدی

۱۳) مقررات در ارتباط با انحلال شرکت

۱۴) مقررات مربوط به ورود و یا خروج شریک

واژه‌های مورد استفاده در این فصل :

- (۱) **حساب سرمایه ثابت** : حساب سرمایه شرکا که معادل مبلغی که در شرکتنامه قید شده ، در دفاتر شرکت ثبت می شود .
- (۲) **حساب سرمایه متغیر** : سرمایه شرکا تنها شامل رقم ثابت مندرج در شرکتنامه نبوده و هرگونه برداشت ، سهم سود و زیان ، پاداش و حقوق شرکاء در این حساب منظور می شود .
- (۳) **حساب جاری شرکاء** : هر شریک یک حساب جداگانه ((حساب جاری شرکا)) دارد که هرگونه برداشت ، سهم سود و زیان ، پاداش و حقوق شرکاء در این حساب منظور می شود.
- (۴) **حساب وام شرکاء** : گاهی اوقات شرکت های تضامنی دچار تنگنای مالی شده و شرکا حاضر نمی شوند که افزایش سرمایه بدهند . در این حالت توافق می شود که یکی از شرکا نسبت به رفع تنگنای مالی موجود اقدام نماید به عنوان وام به شرکت بدهد و در مقابل سود تضمین شده ای با توافق دریافت نماید . در این حالت چنین حسابی در دفاتر شرکت افتتاح می گردد.
- (۵) **حساب اندوخته عمومی** : هر ساله بخشی از سود جاری را به عنوان اندوخته عمومی کنار می گذارند و در موقع ورود و خروج شریک و انحلال باید این اندوخته بین شرکاء تسهیم شود.
- (۶) **تسهیم سود و زیان** : سود و زیان به نسبت سرمایه ای که شرکا در شرکت آورده اند بین آنها تقسیم می گردد، مگر آنکه شرکتنامه ترتیب دیگری معین کرده باشد.

طرق های مختلف سود و زیان در شرکت های تضامنی : (مثال صفحه ۴ کتاب)

حالت اول : تقسیم سود و زیان به طور مساوی

حالت دوم: تقسیم سود و زیان به نسبتی معین مثل ۱ و ۲ و ۳ صورت می گیرد .

حالت سوم : تقسیم سود و زیان به نسبت سرمایه صورت می گیرد. *

*

(۱) به نسبت سرمایه اولیه شرکاء : عیب آن این است که فردای روز بعد شریک ممکن است اقدام به برداشت تمام یا قسمتی از سرمایه خود کند.

(۲) به نسبت سرمایه پایان دوره مالی

(۳) به نسبت میانگین سرمایه ها : بهترین طریقه عادلانه ترین روش محسوب می شود

- ج) شرکای قدیم ممکن است بخشی از سهم خود از سود را به نفع شریک جدید با همان نسبت تسهیم سود و زیان قبلی واگذار نمایند .
- د) سهم سود شریک جدید به طور مساوی از سود تمام شرکای قبلی تامین گردد .

***تعریف سرقفلی** : شاخصی از تجارت است که شرکتهای را قادر می سازد. تا سود مازادی نسبت به بازده سرمایه گذاری به طور نر مال کسب نمایند .

مازاد سود یعنی سود اضافی که بیشتر از سود معمولی باشد. مفهوم سرقفلی یعنی آنچه که سبب می شود مشتریان بیشتری برای شرکت جلب گردد و به عوامل زیر بستگی دارد :

الف) حسن شهرت مالکین شرکت	د) موقعیت و جا و مکان مناسب
ب) معروفیت محصولات	ه) انحصار بودن محصولات
ج) اثربخشی آگهی و تبلیغات	و) در دسترس نبودن محصولات مشابه

سرقفلی معروفیت و شهرتی است که یک فعالیت تجاری به کمک آن می تواند مشتریان زیادی را مجذوب نماید و نقش یک دارایی را ایفا می کند و غیر قابل رویت و نا محسوس می باشد در مورد سرقفلی دو نقطه نظر وجود دارد

- ۱) زمانی که یک شخص حقیقی شرکتی را خریداری میکند و بتواند سودهایی در آینده بدست آورد که ابدًا با سود هایی گذشته شرکت ارتباط ندارد
- ۲) سرقفلی صرفاً برای توانایی کسب سود اضافی پرداخت می شود و برای سود های معمولی و زمان نمی باشد .

روش های ارزشگذاری سرقفلی : (مثال صفحه ۲۹)

۱ روش میانگین سود : برای تعیین ارزش سرقفلی یک ابزار غیر عملی ، اما ساده است ارزش سرقفلی بر پایه میانگین سود که مربوط به چند سال گذشته است و در تعداد سالهای توافق شده ضرب می شود بدست می آید

۲ روش مازاد سود : عبارت است تفاوت بین میانگین سود سالیانه (واقعی) و بازده عادی و معمولی سرمایه ای که در شرکتهای مشابه سرمایه گذاری شده است این مازاد سود در تعداد سالهایی که از عمر شرکت تضامنی می گذرد ضرب خواهد شد تا مبلغ سرقفلی محاسبه شود

۳ روش بازده سرمایه گذاری : میانگین سود براساس نرخ بازده نرمال مبلغ سرمایه گذاری شده قرار می گیرد مازاد این رقم سرمایه گذاری شده نسبت به داراییهای خالص شرکت سرفغلی است .

$$\text{داراییهای خالص} - \frac{100 * \text{میانگین سود}}{\text{درصد بازده عادی و نرمال}} = \text{سرفغلی}$$

تعدیل سود یا زیان تقسیم نشده و اندوخته عمومی

برای سود یا اندوخته عمومی

حساب سود تقسیم نشده ***

حساب اندوخته عمومی ***

حساب سرمایه شرکای قدیمی ***

برای زیان تقسیم نشده

حساب سرمایه شرکای قدیمی ***

حساب زیان انباشته ***

فصل دوم

کناره گیری یا فوت و خروج شریک در شرکت های تضامنی

*یک شریک به طرق زیر از شرکت خارج شود :

- ۱- با تراضی تمام شرکاء
- ۲- با توافق نامه قبلی
- ۳- با اعلام اخطار کناره گیری و یا خروج از شرکت به سایر شرکاء به شرطی که اختیار این کار را داشته باشد .

*موقع خروج شریک حساب های زیر باید تعدیل گردد.

- ۱- تعدیل سود زیان تقسیم نشده یا انباشته
- ۲- تجدید ارزیابی در داراییها و بدهیها : در زمان خروج یا کناره گیری شرکاء کاملاً ضروری و الزامی است
- تعدیل سرقفلی شرکت ص ۷۳ مطالعه شود .
- ۴) محاسبه نسبت تقسیم سود و زیان جدید
- ۵- محاسبه مبلغی که باید به شریک خارج شوند ه پرداخت گردد. و نحوه شرایط پرداخت

۱) حساب اندوخته عمومی یا سود تقسیم نشده ***

حساب سرمایه شرکاء (خارج شونده) ***

*نکته: البته بجای تقسیم تمام اندوخته ها یا سود انباشته ، فقط سهم شریک خارج شونده به حساب سرمایه او منتقل می شود .

۵) محاسبه مبلغی که باید به شریک خارج شونده پرداخت شود شامل موارد زیر است :

۱ رقم مانده سرمایه اودر آخرین ترازنامه	۵ حقوق و دستمزد شریک خارج شونده
۲ تناسبی از سود یا زیان تجدید ارزیابی	۶ حصه ای از سود و زیان گذشته شرکت
۳ سهمی از حساب سرقفلی	۷ سهمی از سود تا تاریخ کناره گیری او
۴ سود تضمین شده سرمایه تا تاریخ کناره گیری	۸ برداشتهای وی از رقم قابل پرداخت باید کسرشود

*بیمه نامه عمر مشترک پرداخت می شود . تا با پرداخت مبلغ اندک به عنوان حق بیمه حوادث مرگ ، برای هر یک از شرکاء بتوانند رقم قابل توجهی در هنگام فوت هر یک دریافت نمایند.

*حالتهای ثبت بیمه نامه عمر مشترک

۱) روش اول : موقعی که حق بیمه بابت بیمه عمر ماهانه یا سالانه و یا طبق قرارداد پرداخت می گردد و آن را عنوان هزینه عمل می کنند

۱) ح هزینه بیمه عمر*** بانک***
درز مان پرداخت حق بیمه

۲) ح سود و زیان*** در هنگام بستن ح هزینه بیمه عمر*** هزینه عمر

۳) ح وجه نقد*** در زمان دریافت حساب بیمه عمر*** مبلغ از بیمه

۴) بیمه عمر مشترک*** تقسیم بیمه عمر به نسبت ح سرمایه شرکاء*** سود زیان بین شرکاء

پیشرفته ۱

۲) روش دوم: ارزش باخریدی بیمه در هر سال به حساب منظور می گردد ، حق بیمه های پرداختی به عنوان یک دارایی تلقی می گردد

ح بیمه مشترک ***	ح بانک***
پرداخت حق بیمه به شرکت بیمه	
ح سود و زیان ***	ح حساب بیمه عمر ***
مازاد حق بیمه پرداختی به ارزش باخریدی	
ح وجه نقد ***	ح بیمه عمر مشترک ***
رقم دریافتی از شرکت بیمه	
ح بیمه عمر مشترک	***
تقسیم آنها بین شرکا بر حسب تقسیم سود و زیان	ح سرمایه شرکاء***

۳) روش سوم: حساب بیمه عمر مشترک وهمچنین حساب اندوخته بیمه عمر به ارزش باخریدی نگهداری می شود . حساب بیمه عمر مشترک به ارزش باخریدی شرکت در طرف دارائیهها وحساب اندوخته بیمه عمر در طرف بدییهها ترازنامه ظاهر می گردد مازاد بیمه عمر دریافتی از شرکت بیمه به عنوان یک سود تلقی می گردد . وبه حساب سرمایه شرکاء تقسیم می شود روش وجوه استهلاکی

ح بیمه عمر مشترک ***	ح حساب بانک***
پرداخت حق بیمه	
ح سود و زیان***	ح اندوخته بیمه عمر مشترک ***
اختصاص به حساب اندوخته برای حق بیمه پرداختی	
ح اندوخته بیمه عمر مشترک ***	ح بیمه عمر مشترک ***
مازاد ارزش بدهی بیمه	
ح بانک***	ح بیمه عمر مشترک ***
مبلغ دریافتی از شرکت بیمه	
ح اندوخته بیمه عمر ***	ح بیمه عمر ***
ماند به اندوخته بیمه عمر منتقل می شود	
ح بیمه عمر***	ح سرمایه شرکاء***
واریز به حساب سرمایه شرکاء	

انحلال شرکت های تضامنی ، ترکیب ، فروش و تبدیل آنها به شرکتهای سهامی

*موارد انحلال شرکت های تضامنی :

- (۱) وقتی که شرکت موضوعی را که برای آن تشکیل شده است انجام داده یا انجام آن غیرممکن شده باشد
- (الف) انقضا مدت معین
- (ب) در صورت ورشکستگی
- (ج) در صورت صدور حکم قطعی دادگاه
- (۲) در صورت تراضی تمام شرکاء
- (۳) در صورت تقاضای یکی از شرکا را به انحلال شرکت در محکمه و دلایل آن موجه باشد .
- (۴) در صورت فسخ یکی از شرکا
- (۵) در صورت ورشکستگی یکی از شرکاء
- (۶) در صورت فوت یا محجوریت یکی از شرکا

*امور تصفیه شرکت را نام ببرید ؟ تصفیه یعنی متوقف شدن عملیات و فعالیت شرکت و وظایف مدیران تصفیه به شرح زیر است.

۱ خاتمه دادن به فعالیت تجاری	۵ پرداخت هزینه های تصفیه
۲ فروش داراییها و تبدیل به نقد کردن آنها	۶ شناسایی سود و زیان حاصله از تصفیه و انتقال به حساب شرکاء
۳ وصول مطالبات	۷ توزیع وجوه نقد بین شرکاء بر حسب مانده سرمایه آنها
۴ پرداخت بدهی شرکت	۸ در صورت بالابودن تعهدات و عدم کفایت سرمایه شرکاء به پرداخت بدهی ها، تامین کسری نقدینگی از اموال شخصی

انواع روشهای تصفیه :

(۱) روش آنی : در این روش داراییها به طور یکجا فروخته میشود و کلیه بدهیها (بدهی به غیر از شرکاء) پرداخت می گردد ، چنانچه وجوه نقدی باقی بماند به شرکا را پرداخت خواهد شد اقدام می گردد.

(۲) روش تدریجی : در این روش شرکاء با تراضی یکدیگر اقدام به انحلال شرکت نموده و در فرآیند تصفیه آنها نسبت به فروش داراییها و وصول ح دریافتی و اسناد دریافتی و سایر مطالبات اقدام می نمایند و در هر رویداد مابه التفاوت فروش یا وصول مطالبات با ارزش دفتری به حساب سرمایه آنها منتقل می گردد . و پس از پرداخت بدهیهای شرکت از محل فروش دارائیها و وصول مطالبات به طور نقد ، ح تسویه نهایی با سرمایه شرکا صورت گیرد .

تقسیم وجه نقد در تصفیه تدریجی :

(۱) روش مازاد سرمایه

(۲) روش حداکثر زیان ممکن

ثبت های روش آنی :

حساب تصفیه ***

۱ کلیه داراییها به جز وجوه نقد به حساب تصفیه بسته میشود:

داراییها به جز وجوه نقد ***

وجه نقد ***

۲ کلیه داراییها فروخته می شود

ح تصفیه ***

ح سرمایه شرکا ***

۳ برداشت بعضی اقلام داراییها با تراضی شرکاء

ح تصفیه شرکاء ***

بدهیهای شرکت ***

۴ پرداخت کلیه بدهیهای شرکت

وجه نقد ***

وجه نقد ***

۵ وصول مطالبات شرکت

تصفیه ***

تصفیه ***

۶ پرداخت هزینه های تصفیه

وجه نقد ***

۷ تقسیم اندوخته عمومی وسود تقسیم نشده شرکت بر حسب نسبتهای تقسیم سودوزیان	اندوخته عمومی*** سود انباشته*** سرمایه شرکاء***
۸ تقسیم زیان انباشته بر حسب نسبت تقسیم سودوزیان	سرمایه شرکاء*** زیان انباشته***
۹ ح تصفیه مانده گیری میشود: الف: اگر سود باشد (بستانکار) ب: اگر زیان باشد (بدهکار)	تصفیه*** ح سرمایه شرکاء*** ح سرمایه شرکاء*** ح تصفیه***
۱۰ مانده ح جاری شرکاء به ح سرمایه شرکاء بسته می شود.	ح جاری شرکاء*** ح سرمایه شرکاء***
۱۱ مانده ح وجوه نقد و سرمایه شرکاء را مانده گیری می کنیم. در این حالت مانده وجوه نقد باید با مانده ح سرمایه هابرابر باشد تا تسویه نهایی صورت پذیرد.	ح سرمایه شرکاء*** ح وجوه نقد***

* نکاتی در مورد امور تصفیه در موقع انحلال شرکت تضامنی طبق شرایطی که ممکن است بین شرکاء توافق گردد.

۱) شرکاء ممکن است بعضی از اقلام داراییها را با قیمت مورد توافق سایر شرکاء بردارند که در این صورت حساب سرمایه آن شریک بدهکار و ما به التفاوت ارزش دفتری داراییها و قیمت مورد توافق در حساب سود و زیان تصفیه و ارزش دفتری آن دارایی بستانکار می گردد (در صورتی که زیان باشد ح سود و زیان تصفیه بدهکار می گردد)

۲) شرکاء ممکن است مسولیت تمام ویاقسمتی ازوصول مطالبات رابعهده بگیرند.

ترکیب شرکتهها: اگر دو یا چند شرکت مستقل که در یک رشته از تجارت فعالیت می نمایند، تمام عملیات خود را به یک شریک جدید انتقال دهند، این روش را اصطلاحاً "ترکیب شرکتهها" نامند. بدین ترتیب باملحق شدن دو یا چند شرکت به یکدیگر منابع بیشتری در اختیار شرکت جدید قرار می گیرد.

* دلایل ترکیب شرکتهها

۱) تحصیل منابع اقتصادی داخلی و خارجی تولید برای اینکه سود شرکت را حداکثر سازد.

۲) برای انحصاری نمودن یک رشته خاص تجارت

۳) برای جلوگیری از بروز تنگناهای موجود در اثر رقابت

۴) برای رسیدن به حجم فعالیت گسترده

۵) رسیدن به کارایی بالاتر

۶) کاهش هزینه های غیر ضروری از جمله آگهی و تبلیغات

۷) تبدیل به یک شرکت بزرگتر با افزایش سرمایه

۸) برای رسیدن به تولید انبوه با بهای تمام شده پایینتر

ترکیب ممکن است به طرق زیر انجام پذیرد :

۱) ترکیب دو شرکت تجاری انفرادی و تشکیل یک شرکت تضامنی

۲) ترکیب یک موسسه انفرادی با شرکت تضامنی دیگر

۳) ترکیب یک شرکت تضامنی با شرکت تضامنی دیگر

بستن دفاتر شرکتهای ترکیبی : شرکتهای ترکیبی باید حساب داراییها و بدهیهای خود را دفاتر ببندند تا مانده ای نداشته باشند.

ح شرکت جدید ***	۱ موقعی که داراییها به شرکت جدید انتقال می یابد
ح داراییهای مختلف ***	۲ موقعی که بدهی ها به شرکت جدید انتقال می یابد .
ح بدهیها ***	۳ داراییها و بدهی ها که به شرکت جدید انتقال نمی یابد .
ح شرکت جدید ***	الف) ح سرمایه شرکاء ***
	ح داراییها ***
	ب) ح بدهیها ***
	ح سرمایه شرکاء ***
	۴ سند های زیر در دفاتر شرکت جدید صادر می شود .
ح بدهی های مختلف ***	ح داراییهای مختلف ***
ح سرمایه شرکاء ***	

فصل چهارم

مشارکت مخصوص – شرکت عملی :

* شرکت عملی و یا مشارکت مخصوص یک شرکت تجارتي است که دونفر با توافق می نمایند تا به طور مشارکتی یک رشته از امور تجارت را اداره کنند و آن را شرکت بازرگانی و یا مشارکت مخاطره ای می نامند و یک نوع شرکت تضامنی موقتی است ولی اسم و نام ندارد (شرکت تضامنی بی نام)

* ویژگی های شرکتهای عملی یا مشارکت تجارتي مخصوص :

- ۱) این نوع شرکتهای هیچ نام و اسم خاصی ندارند ، از این رو آنها را شرکت تضامنی بدون نام واسم می گویند.
- ۲) این شرکتهای یک توافق و یاسازش بین دو یا چند نفر است .
- ۳) این توافق نامه فقط برای این امور تجارتي خاص و به تنهایی اعتبار دارد .
- ۴) شرکای این شرکت تجارتي مخصوص را شریک ریسک پذیر گویند.
- ۵) به محض اینکه مدت فعالیت به اتمام رسید ، توافق نامه شرکت به پایان می رسد.

* نحوه عملیات حسابداری شرکتهای عملی یا مشارکت مخصوص :

- ۱) موقعی که یک سری کامل دفاتر برای اداره شرکت نگهداری شود (ثبت کامل)
- ۲) موقعی که هر شریک ریسک پذیر فقط عملیات خودش را ثبت نماید .
- ۳) موقعی که هر یک شریک ریسک پذیر ثبت رویداد های شرکت عملی را نگهداری نمایند.

روش اول : در این روش یکی از شرکاء داوطلب می شود که اداره شرکت عملی را بعهده بگیرد. و حسابهای را برای شرکت عملی نگهداری می نماید سایر شرکاء فقط سهم سرمایه خود را واریز می کنند.

۱) موقعی که شرکاء وجوه نقد به عنوان سرمایه واریز می نمایند .

بانک ***

جاری شرکاء ***

۲) موقعی که کالا برای شرکت عملی خریداری میشود یا هزینه ها پرداخت می شود
مشارکت مخصوص ***

بانک ***

۳) موقعی که کالا به وسیله سایر شرکا خریداری میشود یا هزینه توسط سایر شرکا
پرداخت میشود.

مشارکت مخصوص ***

جاری شرکاء ***

۴) موقعی که کالا از شرکت شریک اداره کننده به حشرکت عملی آورده شود
مشارکت مخصوص ***

خرید ***

۵) موقعی که کالا به طور نقد فروخته میشود

بانک ***

مشارکت مخصوص ***

۶) موقعی که حق الزحمه شریک اداره کننده پرداخت شود.

مشارکت مخصوص ***

درآمد کمسیون ***

۷) موقعی که کالا توسط سایر شرکاء برداشت شود.

جاری شرکاء ***

مشارکت مخصوص ***

۸) موقعی که کالای فروش نرفته به وسیله شریک اداره کننده برداشت شود .

خرید ***

مشارکت مخصوص ***

۹) موقعی که کالا به طور نسبی فروخته می شود

ح دریافتنی ***

مشارکت مخصوص ***

۱۰) بستن ح مشارکت مخصوص

الف موقعی که شرکت سود داشته باشد

مشارکت مخصوص ***

سودوزیان ***

جاری شرکاء ***

ب موقعی که شرکت زیان داشته باشد .

جاری شرکاء ***

سود و زیان ***

مشارکت مخصوص ***

۱۱ موقعی که تسویه نهایی بین شرکاء انجام پذیرد :

حساب جاری شرکاء ***

بانک ***

روش دوم : تحت این روش ، هر یک از شرکاء ، عملیاتی که خود در آن مدخلیت داشته ثبت و نگهداری می نمایند . بدین معنی که هر یک از شرکا در دفاتر خودش فقط عملیات مشارکت مخصوص خود را انجام می دهند ثبت می کند و عملیات مربوط به سایر شرکاء را نگهداری نمی نمایند

۱ هر شریک یک حساب در دفترش باز می کند که سرفصل آن حساب شرکت عملی باشکرت دیگری است .
۲ در این حساب ، شریک فقط رویدادهای خودش را ثبت می کند و در مورد پرداخت هزینه و خرید که توسط شریک دیگر صورت می گردد ، اقدامی انجام نمی دهد .

دفاتر الف

۱ موقعی که الف کالا خریداری می کند

ح شرکت عملی باب ***

ح بانک ***

۲ موقعی که الف کالا را می فروشد

ح بانک ***

شرکت عملی باب ***

۳ موقعی که الف حق العمل دریافت می کند .

ح شرکت عملی باب ***

درآمد حق العمل ***

۴ موقعی که الف هزینه های در ارتباط با شرکت را پرداخت می کند

ح شرکت عملی باب ***

ح بانک ***

۵ موقعی که الف کالاهایی برای مصارف شخصی برداشت میکند.

خرید / برداشت شخصی ***

شرکت عملی باب ***

۶ الف) اگر سود داشته باشد

شرکت عملی باب ***

ح سود زیان ***

ب) اگر زیان باشد .

ح سود و زیان ***

ح شرکت عملی ***

دفاتر ب

۱ موقعی که ب کالا خریداری می کند

ح شرکت عملی با الف ***

ح بانک ***

۲ موقعی که ب کالا را می فروشد

ح بانک ***

شرکت عملی الف ***

۳ موقعی که ب حق العمل دریافت می کند .

ح عملی الف

درآمد حق العمل ***

۴ موقعی که ب هزینه های درارتباط با شرکت را پرداخت می کند

ح شرکت عملی الف ***

ح بانک ***

۵ موقعی که ب کالاهایی برای مصارف شخصی برداشت می کند.

خرید / برداشت شخصی ***

شرکت عملی الف ***

۶ الف) اگر سود داشته باشد

شرکت عملی الف ***

ح سودزیان ***

ب) اگر زیان باشد .

ح سود و زیان ***

ح شرکت عملی الف ***

روش سوم : یک سری دفاتر جداگانه برای ثبت عملیات در ارتباط با شرکت عملی با مشارکت مخصوص تهیه و نگهداری نمی شود . اما هر یک از شرکاء ، حساب شرکت عملی و حساب با سایر شرکاء را در دفاتر خود نگهداری می نمایند مجدداً ، عملیات متأثر از حساب مشارکت مخصوص به وسیله سایر شرکاء در دفاترشان ثبت می گردد.

دفاتر ب (شریک دوم)

مشارکت مخصوص ***

جاری الف ***

دفاتر الف (شریک الف)

مشارکت مخصوص ***

ح خرید ***

۱ موقعی که الف کالا از انبار خود به شرکت

می آورد

مشارکت مخصوص *** ح خرید ***	مشارکت مخصوص *** جاری ب ***	۲موقعی که ب کالا از انبار خود به شرکت می آورد
مشارکت مخصوص *** جاری الف *** مشارکت مخصوص *** وجوه نقد ***	مشارکت مخصوص *** وجوه نقد *** مشارکت مخصوص *** جاری ب ***	۳موقعی که الف هزینه های شرکت را پرداخت می کند . ۴هنگامی که ب هزینه های شرکت عملی را می پردازد
مشارکت مخصوص *** جاری الف ***	مشارکت مخصوص *** وجوه نقد ***	۵ موقعی که الف وجوه نقد به حساب شرکت عملی واریز می کند .
مشارکت مخصوص *** وجوه نقد ***	مشارکت مخصوص *** جاری ب ***	۶موقعی که ب وجوه نقد به حساب شرکت عملی واریز می نماید .
جاری الف *** اسناد پرداختنی ***	اسناد دریافتنی *** جاری ب ***	۷موقعی که الف صادر می کند و ب آن را متعهد و امضاء می کند .
مشارکت مخصوص *** جاری الف ***	وجوه نقد *** مشارکت مخصوص *** اسناد دریافتنی ***	۸موقعی که الف سفته را فروش دین می کند .
مشارکت مخصوص *** درآمد کمیسیون ***	مشارکت مخصوص *** جاری ب ***	۹موقعی که ب حق کمیسیون خود را برداشت می کند
مشارکت مخصوص *** جاری الف ***	مشارکت مخصوص *** وجوه نقد ***	۱۰موقعی که الف حقوق خود دریافت نماید
جاری الف *** مشارکت مخصوص ***	وجوه نقد *** مشارکت مخصوص ***	۱۱موقعی که الف کالای شرکت را می فروشد .
جاری الف *** مشارکت مخصوص ***	ح دریافتنی *** مشارکت مخصوص ***	۱۲موقعی که الف کالای شرکت را به طور نسیه میفروشد
مشارکت مخصوص *** جاری الف ***	مشارکت مخصوص *** ح دریافتنی ***	۱۳موقعی که بدهکاران از پرداخت تعهد خود خوداری و سوخت شود
جاری الف *** مشارکت مخصوص ***	خرید *** مشارکت مخصوص ***	۱۴موقعی که الف از شرکت کالای فروش زرفته را برداشت نماید .
مشارکت مخصوص *** جاری الف *** سود و زیان ***	مشارکت مخصوص *** جاری ب *** سود و زیان ***	۱۵موقعی که شرکت سود داشته باشد

۱۶ موقعی که شرکت زیان داشته باشد
 جاری ب ***
 سود و زیان ***
 مشارکت مخصوص ***

جاری الف ***
 سود و زیان ***
 مشارکت مخصوص ***

۱۷ حال مانده ح جاری نشان میدهد که چه
 جاری ب ***
 وجوه نقد ***
 مبلغی برای تسویه بین شرکاء باید مبادله
 وجوه نقد ***
 جاری الف ***

روش چهارم : در این سیستم یک سری دفاتر جداگانه تهیه می شود تا رویدادهای مشارکت تجارتي مخصوص را ثبت نمایند - سیستم حسابداری دو طرفه است و حسابهای مهم زیر ایجاد می گردد .

(الف) حساب بانک مشترک
 (ب) حساب جاری شرکاء : حساب سرمایه شرکاء نیز نامیده می شود .
 (ج) حساب مشارکت مخصوص : این حساب ، عملکرد سود و زیان مشارکت را نشان می دهد .

- ۱) موقعی که سرمایه شرکا به حساب بانک واریز می گردد.
 ح بانک مشترک ***
 جاری شرکاء ***
- ۲) موقعی که کالا برای شرکت عملی خریداری می شود
 مشارکت مخصوص ***
 ح بانک مشترک ***
- ۳) موقعی که کالا از سوی شرکا به شرکت آورده می شود
 مشارکت مخصوص ***
 جاری شرکاء ***
- ۴) موقعی که کالا به صورت نسیه خریداری می شود.
 مشارکت مخصوص ***
 ح پرداختنی ***
- ۵) موقعی که به بستانکاران مبالغی پرداخت گردد.
 ح پرداختنی ***
 ح بانک مشترک ***
- ۶) موقعی که هزینه ها به وسیله شرکاء پرداخت می گردد.
 مشارکت مخصوص ***
 جاری شرکاء ***
- ۷) موقعی که هزینه ها از ح بانک پرداخت گردد .
 مشارکت مخصوص ***

ح بانک مشترک ***

۸) موقعی که کالا به طور نقد به فروش میرسد .

ح بانک مشترک ***

مشارکت مخصوص ***

۹) موقعی که کالا به طور نسیه به فروش رسد .

ح دریافتی ***

مشارکت مخصوص ***

۱۰) موقعی که از بدهکاران وصولی داشته باشیم

ح بانک مشترک ***

ح دریافتی ***

۱۱) موقعی که کالا به وسیله شرکاء برداشت می شود .

جاری شرکاء ***

مشارکت مخصوص ***

۱۲) موقعی که به شرکاء کمیسیون یا حقوق پرداخت گردد.

مشارکت مخصوص ***

جاری شرکاء ***

۱۳) موقعی که تخفیفات خرید دریافت شود

ح پرداختنی ***

مشارکت مخصوص ***

۱۴) موقعی که تخفیفات فروش و مطالبات لا وصول گردد.

مشارکت مخصوص ***

ح دریافتی ***

۱۵) موقعی که بستانکاران یا اسناد پرداختنی انجام می پذیرد

ح پرداختنی / اسناد پرداختنی ***

ح بانک مشترک ***

۱۶) نتیجه حساب مشارکت مخصوص

الف سود باشد

مشارکت مخصوص ***

جاری شرکاء ***

۱۶) زیان باشد .

جاری شرکاء ***

مشارکت مخصوص***

۱۷) بستن حساب بانک مشترک

ح جاری شرکاء***

ح بانک مشترک***

فصل ششم

حسابداری حق العمل کاری

سیستم حق العمل کاری : شرکت ها یا تولید کنندگان یک شخص حقیقی یا حقوقی را براساس پرداخت حق العمل انتخاب می نمایند و کالاها را بین آنها توزیع و ارسال می نمایند . تا آنها را به فروش برسانند این سیستم غیر مستقیم فروش را سیستم حق العمل کاری نامیده اند و حسابداری در ارتباط با رویدادهای حق العمل کاری را در "حسابداری حق العمل کاری" می نامند .

*حق العمل کاری یعنی توزیع یا ارسال کالا برای نمایندگان جهت انبار کردن و فروش، شخص ارسال کننده کالا را "آمر" و اشخاص حقیقی یا حقوقی که کالاها را دریافت می کند "حق العمل کار" گویند .

*حق العمل کار کالاهای دریافتی را برطبق شرایط و قرارداد منعقد می فروشد و از بابت فروش آن درصدی را دریافت می کند که به آن "حق العمل" می گویند.

*پیش فاکتور یا سیاهه مقدماتی : موقعی که آمر کالاها را برای حق العمل کار ارسال می نماید . همراه ارسال این کالا یک صورت حساب برای ارسال می نماید که در آن مشخصات کالا مانند کیفیت ، کمیت ، قیمت ، بسته بندی و غیره را نشان می دهد .

*انواع هزینه های حق العمل کاری :

۱) هزینه های تکراری یا ادواری : هزینه هایی که برای آوردن کالا از محل آمر به محل حق العمل کار انجام می گیرد . از این رو تمام هزینه های انجام شده تا زمانی که کالاها به انبار حق العمل کار می رسد . هزینه های غیر تکراری یا غیر ادواری گویند . این هزینه ها فقط یک بار در حق العمل کاری صورت می گیرد و این هزینه ها ارزش ، کالاها را افزایش می دهد این هزینه به وسیله آمر یا حق العمل کار ، به نمایندگی از طرف او پرداخت می شود و بهای تمام شده را افزایش می دهند .

۲) هزینه های غیر تکراری یا غیر ادواری : این هزینه ها بعد از آنکه کالاها به انبار حق العمل کار وارد شد. اتفاق می افتد . و به طور منظم و مرتب در فواصل معین اتفاق می افتد این هزینه ها هم توسط حق العمل کار و آمر پرداخت می گردد. ولی این نوع هزینه ها قیمت کالا را افزایش نمی دهند.

هزینه های غیر تکراری یا غیر ادواری

حق العمل کار	آمر
۱ هزینه های تخلیه	۱ بسته بندی
۲ حقوق با انداری کشتی	۲ حمل و نقل یا باربری
۳ حقوق گمرکی (وارداتی)	۳ حقوق باراندازی کشتی
۴ هزینه حمل تا انبار حق العمل کار	۴ هزینه ارسال کالا
۵ حقوق راه آهن	۵ هزینه های بارگیری
	۶ هزینه های حمل با کشتی
	۷ بیمه

هزینه های تکراری یا ادواری

حق العمل کار	آمر
۱ اجاره انبار	۱ هزینه ها بانکی
۲ هزینه های بیمه	۲ هزینه های کالای خسارت دیده
۳ هزینه های ورشکستگی	
۴ هزینه های آگهی و تبلیغات	
۵ هزینه های حقوق فروشندگان	
۶ هزینه کالای برگشتی	
۷ هزینه کالای خسارت دیده	
۸ هزینه حق العمل فروش	
۹ هزینه های تاسیس	

*پیش پرداخت : گاهی آمر از حق العمل کار درخواست می کند که قبل از فروش کالا مبلغی را به عنوان پیش پرداخت برای اوبفرستد حق العمل کار ممکن است یک چک یا سفتهدرقالب پیش پرداخت برای آمر ارسال نماید . آمر

می تواند سفته یا چک را نزد بانک یا اشخاص حقیقی یا حقوقی دیگر به فروش دین نماید. و وجوه آن را دریافت نماید . رقم کارمزد مکسوره را می توان به حساب کالای امانی و یا حساب هزینه کارمزد بدهکار نمود پیش پرداخت مذکور از حساب فروش کالا کسر می گردد .

***کمسیون :** امر حق العمل فرد حق العمل کار را به نسبت فروش پرداخت می کند حق العمل را نسبت به درصد ثابتی از فروش طبق شرایط قرارداد منعقدہ پرداخت می کند .

***در نظام ادواری ثبت حسابداری برای عملیات حق العمل کاری (کالای امانی)**

۱) **روش بهای تمام شده :** دو چیز که امر باید بداند

الف: مشخص و معین بودن سود و زیان حاصله از عملیات حق العمل کاری که به وسیله حق العمل کار انجام شود .

ب : تسویه حساب با حق العمل کار یعنی رقمی که او باید به عنوان بدهی به امر بپردازد .

۲) **روش سیاهه:** امر، به عوض ارسال کالا به حق العمل کار با بهای تمام شده ممکن است آن را بیشتر از بهای تمام شده، سیاهه و ارسال نماید.

***حساب کالای امانی یک حساب درآمد است . آن یک عملکرد و سود و زیان است .**

***حساب حق العمل کار نیز میزان دریافت و پرداخت های حق العمل کار را نشان می دهد و همچنین مانده تصفیه نشده حسابها را روشن می نماید .**

۱) **روش بهای تمام شده:**

ثبت در دفاتر امر

پرداخت حق العمل فرد حق العمل کار حساب کالای امانی ***	ارسال کالا برای حق العمل کار ح کالای امانی ***
حساب حق العمل کار ***	ح کالای ارسالی ***
موجودی کالای فروش نرفته نزد حق العمل کار ح موجودی کالای امانی ***	پرداخت هزینه توسط امر ح کالای امانی ***
ح کالای امانی ***	ح بانک ***
سود و زیان حاصل از کالای امانی	دریافت پیش پرداخت از حق العمل کار

الف سود باشد	بانک / اسناد دریافتنی ***
ح کالای امانی ***	ح حق العمل کار ***
ح سود و زیان ***	تنزیل سفته توسط آمر
ب اگر زیان باشد .	حساب بانک ***
ح سود و زیان ***	هزینه کارمزد ***
ح کالای امانی ***	ح اسناد دریافتنی ***
تسویه حساب با حق العمل کار	ح کالای امانی ***
بانک / اسناد دریافتنی ***	هزینه کارمزد بانکی ***
ح حق العمل کار ***	
	گزارش درآمد فروش توسط حق العمل کار
بستن کالای ارسالی	ح حق العمل کار ***
ح کالای ارسالی ***	حساب کالای امانی ***
ح عملکرد / خرید ***	
	هزینه انجام شده توسط حق العمل کار
	حساب کالای امانی ***
	حساب حق العمل کار ***

* موجودی کالای پایان دوره نزد حق العمل کار = بهای تمام شده + تناسبی از هزینه های غیر تکراری

* کالای امانی : عبارتست از دریافت کالا از آمر به وسیله حق العمل کار برای هدف و مقصود فروش بر پایه دریافت حق العمل

دریافت کالا توسط حق العمل کار

* دریافت کالا توسط حق العمل کار

انتظامی - کالای امانی ***

طرف حساب انتظامی کالای امانی ***

* پرداخت هزینه توسط حق العمل کار

ح آمر ***

ح بانک ***

* ارسال پیش پرداخت برای آمر توسط حق العمل کار

ح آمر ***

ح بانک / اسناد پرداختنی ***

* فروش کالا توسط حق العمل کار

الف) اگر نقد باشد

ح بانک ***

ح امر ***

ب) اگر نسبه باشد

ح بدهکارن ***

ح امر ***

* پرداخت حق العمل به فرد حق العمل کار

ح امر ***

ح درآمد حاصله از حق العمل کاری ***

* دریافت طلب از بدهکاران توسط حق العمل کار

ح بانک ***

ح دریافتنی ***

* حذف بدهکاران ناشی از مطالبات سوخت شده

الف اگر حق التضمین برای فروش نسبه پرداخت نگردد

ح امر ***

ح بدهکاران ***

ب اگر حق التضمین برای فروش نسبه پرداخت گردد.

ح هزینه مطالبات سوخت شده ***

ح بدهکارن ***

* بدهکاران سوخت شده ناشی از کالای امانی به حساب کمیسیون و یا حق التضمین در یافتی

منتقل می شود .

ح درآمد حاصله از حق التضمین ***

ح هزینه مطالبات سوخت شده ***

* دو مانده حاصله از حق التضمین و در آمد حاصله از حق العمل کاری به حساب سود و زیان

انتقال می یابد .

ح درآمد حاصله از حق العمل کاری ***

ح درآمد حاصله از حق التضمین ***

ح سود و زیان

* تسویه حساب نهایی با امر

ح امر ***

وجه نقد / بانک / اسناد پرداختنی ***

۲ روش سیاهه :

تفاوت بین قیمت فروش و بهای تمام شده را به عنوان مازاد یا قیمت بیشتر از بهای تمام شده می نامند در این روش حق العمل کار سود واقعی کالای امانی را نمی تواند درک کند حال باید امر باید تعدادی سند اضافه صادر کند تا بتواند مازاد قیمت را حذف نماید تا سود و زیان واقعی کالای امانی را محاسبه نماید .

*قیمت اضافی یا مازاد نسبت به بهای تمام شده معمولاً برای اقلام زیر باید محاسبه شود

۱ موجودی کالای امانی آغاز دوره ۲ کالای ارسالی برای حق العمل کار ۳ کالای برگشتی به امر توسط حق العمل کار ۴ موجودی کالای امانی پایان دوره	}

*برگرداندن قیمت اضافی یا مازاد برای موجودی کالای امانی آغاز دوره نسبت به بهای تمام شده
ح ذخیره موجودی کالای امانی ***

ح کالای امانی ***

*برگرداندن قیمت اضافی یا مازاد نسبت به کالای ارسالی ، مابه التفاوت قیمت سیاهه و بهای تمام شده
ح کالای ارسالی ***

ح کالای امانی ***

برگرداندن قیمت اضافی نسبت به کالای برگشتی به امر
ح کالای امانی ***

ح کالای ارسالی ***

برگرداندن قیمت اضافی یا مازاد برای موجودی کالای امانی پایان دوره
ح کالای امانی ***

ح ذخیره موجودی کالای امانی ***

*حسابداری خسارات و ضایعات حاصله از کالای امانی

۱) ضایعات و خسارات عادی (معمولی) : مانند تبخیر ، کسری ، شکستگی ، خشک شدن ، کاهش افت وزن و غیره این نوع خسارات ذاتی و غیر قابل اجتناب است و بخشی از بهای تمام شده کل را تشکیل می دهند .

$$\text{جمع بهای کالای ارسالی} + \text{جمع هزینه های غیر تکراری} = \text{تعداد موجودی کالای} \times \text{ارزش موجودی کالای}$$

$$\text{جمع واحد های کالای ارسالی} - \text{تعداد واحد های خسارت دیده} = \text{فروش نرفته} - \text{فروش نرفته}$$

ثبت ح موجودی کالای امانی پایان دوره ***

ح کالای امانی ***

جم * تعداد موجودی = ارزش موجودی یا
کالای فروش نرفته

* برای خسارات و ضایعات عادی و معمولی سندی صادر نمی شود و از بابت آن ثبتی در دفاتر صورت نمی گیرد

۲) ضایعات و خسارات غیر عادی یا فوق العاده : موقعی که ضایعات یا خسارات به کالاها ناشی از حوادث و بلایای طبیعی و یا دور از انتظار باشد ، چنین خساراتی را معمولاً ضایعات و خسارات غیر عادی و یا فوق العاده می نمایند ، مانند زیان حاصله از سیلاب و زلزله و غیره

* این هزینه ضایعات در محاسبه موجودی کالای فروش نرفته محاسبه می شود و به حساب کالای امانی بستانکار و به حساب زیان های غیر مترقبه بدهکار خواهد شد آنگاه مانده این هزینه ها به حساب سود و زیان کل انتقال می یابد . بعضی از تجار برای جبران خسارات ناشی از این حوادث ، کالای ارسالی را بیمه می نمایند .

ثبت های مربوط به ضایعات غیر عادی

* موقعی که زیان وارده غیر قابل پوشش باشد

ح هزینه ضایعات یا خسارات ***

ح کالای امانی ***

ح سود و زیان ***

ح هزینه ضایعات یا خسارات ***

* موقعی که زیان وارده پوشش و بیمه تمام خسارات را بپردازد.

ح هزینه های غیر مترقبه ***

ح کالای امانی ***

ح بانک

ح هزینه های غیر مترقبه ***

* موقعی که قیمتی از زیان های وارده قابل پوشش باشد .

ح هزینه های غیر مترقبه ***

ح کالای امانی ***

ح بانک / بدهکاران بیمه ***

ح سود و زیان ***

ح هزینه های غیر مترقبه ***

روش ستونی (آماری): ترکیبی از روش های بهای تمام شده و روش سیاهه است تحت این روش دو ستون در هر طرف حساب کالای امانی وجود دارد . این دو ستون برای ثبت بهای تمام شده و سیاهه برای کالا ارسالی و موجودی

کالای آغاز دوره و پایان دوره است ستون فوق العاده و اضافی برای قیمت سیاهه در نظر گرفته می شود که معروف به ستون انتظامی است . از نظر حسابداران این ستون مهم نمی باشد .

*برگشت کالا از حق العمل کار به آمر : اگر تمام یا قسمتی از کالای ارسالی به حق العمل کار توسط حق العمل کار به آمر عودت و برگشت داده بشود باید به حساب بهای تمام شده در دفاتر آمر ثبت گردد و تمام هزینه های انجام شده از قبیل هزینه حمل و بیمه و بارگیری و بسته بندی به عنوان هزینه های از دست رفته تلقی می گردد.

ح کالای ارسالی ****
 برگشت به بهای تمام شده (کالای ارسالی)
 ح کالای امانی ****
 *ثبت حسابداری کالای امانی به صورت سیستم دائمی :

ح کالای امانی ***
 ارسال کالا برای حق العمل کار
 ح موجودی کالا****

گزارش فروش کالا توسط حق العمل کار به آمر	حساب وجه نقد / حق العمل کار ****
	ح فروش ****
	حساب بهای تمام شده کالای فروش رفته ****
	ح کالای امانی ****